

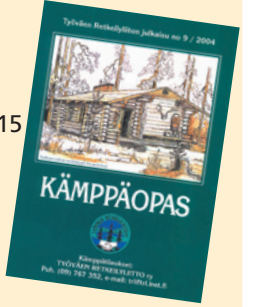

TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO ry Luonnonystävien kansainvälisen Liiton (Naturfreunde Internationale, NFI) Suomen jäsenjärjestö, perustettu 1971. Toimisto: Sturenkatu 27, 4. krs. 00510 Helsinki puh. 045 1369 744 • sähköposti tyovaenretkeilyliitto@gmail.com www.tyovaenretkeilyliitto.com • NFI internetissä www.nf-int.org tai www.nfi.at
Palvelemme: ti, ke, to klo 9-16
Toimistonhoitaja: Maija Koponen
Puheenjohtaja: Pauli T. Komonen, puh. 0400 350 515
TRL:n tili: Nordea FI66 1521 3007 1194 58.

Retkeilijä-lehti:

Toimitus Hilka Laitinen, puh. 0440-500354, hilka.laitinen@gmail.com
 Seuraava Retkeilijä ilmestyy 8. joulukuuta 2015 Demokraatti-lehden liitteenä. Aineistot kuukautta aiemmin.

Kysy TRL:sta vapaita kämppiä ja tilaa
 Kämppäopas, puh. 045 1369 744.

Retkeilijä-lehti on luettavissa, myös aikaisemmat numerot, TRL:n nettisivuilla näköissivuina.
www.tyovaenretkeilyliitto.com

Puheenjohtajan palsta

Ruska ilahduttaa

Kesän jälkeen on taas aika käynnistää toiminta täysillä tehoilla.

Samoilu loppukesän marja- ja sienimetsissä antaa hyvää oloa sekä terveyttä.

Nyt kaikki varilemaan majoitusta Lapin tai Ukonjoen kämpiltä. Mikään ei voita tunturimaisemia syksyn väri-loistossa.

Seurojen vuosikokoukset lähestyvät. Ensi keväänä pidetään liittokokous. Miettikääpä ehdokkaita liittohallitukseen, jaostoihin ja puheenjohtajaksi. Olen vetänyt liittoa kolme kautta ja siinä alkaa olla yhdelle miehelle uraa kerakseen. Olisiko aika valita uutta voimaa liittomme peräsimen?

Toimintamme kannalta yllämme liitelee tummanolaisia pilviä. Hallitus hakee säästöjä kaikkialta. Toisaalta tämä on ymmärrettävää, kun valtion laiva ui

melkoisen syvällä. Nipistetään oikealla kädellä vähän ja vasemmalla enemmän. Valintoja tehdään. Suuntaus näkyi jo tämän vuoden valtion avuissa. Toivottavasti avustuksemme ei enää pienene. Jos näin käy toimintamme vaarantuu vakavasti. Jäsenmaksuilla pystymme rahoittamaan suurimman osan toiminnastamme, mutta maksua ei juurikaan voi korottaa, koska suuri osa jäsenistöstämme on eläkeläisiä ja lapsiperheitä, joita kupataan ensi vuonna entistä enemmän; työttömyyskään ei ole tuntematonta. Kirkkaana on mielessämme liittomme ensimmäisen puheenjohtajan Erkki Wikstenin sanat: Muistakaa kohtuullisen kuppaamisen periaate.

Työväen Retkeilyliitto on Suomen ainoa retkeilyyn ja luontoliikuntaan erikoistunut järjestö. Olemme NFI:n

(Kansainväliset luonnon ystävät) Suomen jäsenjärjestö. Toimintamme perustuu maltilliseen matkailuun ja luonnossa liikkumiseen luontoa säästämällä ja kunniottaen. Hiilijalanjälkemme on pieni. Voimme olla ylpeitä siitä, että vaikka nimemme on Työväen Retkeilyliitto niin jokainen jäsen voi ajatella maailmanmenosta oman vakaumuksensa mukaan. Retkeily ei ole politiikkaa vaan reipasta luonnossa liikkumista. Meille ovat tervetulleita kaikki retkeilystä ja liikunnasta kiinnostuneet. Ketään ei ole vielä käännytetty pois.

Hyvää syksyn jatkoa kaikille,

Pauli T. Komonen

Luonnonkaunis Hietajärvi kannattaa kiertää. Selkeä polku johtaa Hietajärven laavulle, jossa voi levähtää. Upeat männikkökankaat kasvavat puolukkaa. Kuva: Hilka Tikka

Talkoohenki elää ja voi hyvin

Talkoiden hurjaa joukkoa. Kuva: Raimo Kitunen

Talkoot Lapin majoilla 6. – 13.6.2015

Kesäkuun toisella viikolla pidettiin liittomme lapin majoilla kunnostustalkoot. Sana talkoot alkaa nykyisin olla monelle tuntematon käsite. Se tarkoittaa vastikkeetonta eli palkatonta työntekoa tai apua.

Raattamaan, Varkhanmukkaan saapui 16 innokasta ihmistä ja yksi vielä innokkaampi lapinkoiran kunnostamaan majojamme. Kuten kaikilla hyvin johdetuilla työmailla valittiin aluksi työsuojeluvaltuutettu ja luottamusmies sekä arvottiin emännän vakanssi (terkein virka). Työmaapäällikköä ei tullut edes äänestystä. Valittiin liiton kiinteistöpäällikkö kun kukaan muu ei suostunut hommaan. Kun alkuseremoniat oli saatu päätökseen toivottiin kaikki tervetulleiksi, esittäydttiin, olimmekaan eri puolilta Suomea, ja jaettiin työt. Työryhmät muodostuivat helposti. Kukin valitsi homman mikä tuntui omalta. Juhani otti työpäällikön vastuun kellarin korjauksessa. Vanha lähes luhistunut kellari purettiin ja tilalle nousi viikon aikana entistä ehompi kylmiö. Kyllä siellä kelpaa ruokia ja marja- sekä sienisaaliita säilyttää. "Ammattimiesten työtä", todettiin koko porukan päätöksellä.

Ruopan Mikko, Erkki, Seppo ja Kitusen Raimo saivat tehtäväkseen aloittaa puusavoton Rihmakurussa ja Varkhanmukassa sekä Suaskummussa eli korsulalla. Mikko soitteli moottorisahaa ja Rami ajeli mönkärillä kaadetut puut laaniin. Seppo ja Erkki hikoilivat lastaus- ja purkumiehinä. Jossain vaiheessa kun

olin Mikon kanssa kaatamassa puita hän totesi, että puulla on oma tahto. Se moka kaatuu mihin haluaa kun huomaa elonsa päätyvän. Yksi änkä puu ei halunnut kaatua. Sitten se vaan päätti heittäytyä Rihmakurun huussin katolle. Onneksi Karma oli hetkeä aikaisemmin älynnyt poistua mukavuslaitoksesta. Käytiin Karman kanssa huollattamassa sammuttimet Rovaniemellä saakka kun lähempää ei huoltoa löydy. Samalla täydennettiin muonavarajoja. Harvemmin sitä tulee kaupasta kahden kukkura-päisen ostoskärryn kera poistuttua. Kasaneidon ilme oli näkemisen arvoinen kun selitimme menevämme naimisiin ja oli molemmilla laaja ja nälkäinen suku. Karma tosin ennätti pikarakastua kassaneitiin, mutta tunne meni nopeasti ohi. Olisi maine kärsinyt (poikamies jo toisessa polvessa).

Rohkeimmat miehet kiipeilivät mökkiemme katoilla paikaten kuluneita kohtia. Tellervo siivosi kämpät ja saunat. Liisa tyhjenteli avustajineen huussinaluset ja siivosi täysistuntosalit. Kaikille riitti puuhastelua, siistittiin ympäristöä, korjattiin pikku puutteita, juteltiin mukavia, saunottiin, istuttiin iltaa, kerrottiin tarinoita, suunniteltiin tulevaa, ystävyytyttiin. Lapsilla riitti puuhaa Raimon koiravuntturan taluttamisessa. Kiitos kaikille talkoolaisille, teitte jälleen mahtavaa työtä. Erityiskiitos Liisa-kokille ja ahkerille apukokeille. Maittava ruoka työmyyrät työmaalla pitää.

Muistikuvien pohjalta muistiin merkitsi **Pauli T. Komonen**

Kansainväliset suurtalkoot Ukonjoella 22.– 24.5.2015

Koivut eivät olleet vielä hiirenkorvilla, kun joukko ahkeria talkoolaisia aloitti työt Ukonjoella. Vihtiläiset talkoolaiset kävivät jo alkuvuodesta ja siistivät pihaan. Torstaina, Konstan päivänä, aloittivat miehet ja ahkerat naiset työurakkansa, jota kesti helluntain puolille päiviin. Rekkakuormallinen puita päätettiin pilkottiin ja pinottiin. Urakka oli niin kova, että lauantai-iltana meinasi aurinko laskea ennen kuin päästiin huilimaan ja odottamaan aamua, että homma saataisiin valmiiksi. Suursiivouspartiot pyyhkäisivät kaikkien Ukonjoen sisätilojen pinnat puhtoisiksi. Olisikin hienoa, kun kaikki retkeilijät noudattaisivat majoitusohjeita ja huolehtisivat tiloista kuin omistaan. Ainakaan Icebug-nastakengissä ei sisälle saa tulla! Jälkiä emme saaneet korjattua, ja se onkin seuraava iso urakka.

Sisällä ja ulkona oli todella paljon työtä ja olimme varsin tyytyväisiä, kun talkoisiin tuli 25 talkoolaista. Naiset aherasivat sisätiloissa siivouksen ja ruuanlaiton parissa. Kaikki sisätilat puhdistettiin ja kuuurattiin lattiasta kattoon. Matot, verhot, patjanpäälliset ja muut tekstiilit pestiin ja laitettiin paikoilleen.

Perinteisiä kevättöitä oli puutöiden lisäksi myös kasvimaan kirkeminen. Tosin

tällä kertaa puiden pilkkomista oli hurjan paljon ja kasvimaatkin muokattiin sananmukaisesti juuria myöten. Polttopuita riittää varmasti kahdeksi kolmeksi vuodeksi ja kasvimaalta on kesällä kiiva käydä keräämässä makoisat salaattit. Keväisin tyhjennetään myös kaivo pari kertaa talkoiden aikana. Tänä vuonna Ukonjoen tulva kesti kuusi viikkoa, mutta se ei pahasti vaikuttanut kaivon veden laatuun. Uudehkoon grillikatokseen saimme kivat lattialaatat. Niitä asettelivat ammattitaitoiset ulkomaalaiset urakkalaiset.

Saunan ja ulkokuuussien peseminen on aikaa vievää ja hieman epähygieenistä. Tällä kertaa oli painepesuri. Sillä tuli siistiä jälkeä.

Suururakka oli myös vanhan kompostin purkaminen ja uuden rakentaminen. Nyt Ukonjoella on Heikki Aaltosen KR:lle lahjoittamat, erittäin hienosti tehdyt kompostit, toinen varsinaiseen käyttöön ja toinen varalle. Myös kuivikeita varten rakennettiin oma säilytyslaatikko. Kompostin rakentamisessa ansioituivat paikalliset ja ulkomaalaiset miehet ja naiset.

Vaikka meitä naisia olikin melko vähän, saimme siitä huolimatta nauttia aivan erikoisherkuista ja virkistävistä vä-

lipaloista. Kaikilla ruokailukerroilla on erinomaiset salaattit ja jopa jälkiruokaa oli tarjolla. Sunnuntain Mökkiläisen vorschmack oli helluntain herkku. Lähikoivut olivat puhjenneet hiirenkorville ja tuvan pitkälle pöydälle tuodut koivunoksat koristivat talkoiden päättymisjuhlaa lähtökahveja hörppiessä.

Tällä kertaa Ukonjoen talkoot olivat kansainväliset; mukana oli väkeä Suomesta, Venäjältä, Mongoliasta, Kiinasta ja Kanadasta. Talkoohenki oli mitä parhain. Iloa tuottivat ahkerat ulkomaalaiset osallistumalla kaikkiin töihin. Välillä etsittiin sanoja yhteisiin keskusteluihin ja solmittiin ystävyyssuhteita. Azaa Burnebaatar Mongoliasta oli oikein tyytyväinen siitä, että hän oli päässyt talkoisiin ja sai olla yhdessä talkoolaiden kanssa iltanuotiolla. Azaa toivoi enemmän tällaisia kohtaamisia, joissa pääsee tutustumaan suomalaisiin ja tšikalaiseen kulttuuriin. Lämpimät kiitoksemme teille kaikille talkoolaisille ja erityisesti talkoopäällikkö Erkki Ajakaiselle! Tervetuloa vuoden kuluttua uudelleen, lupamme, että työtä ja hiekeä on tuolloin huomattavasti vähemmän.

Liisi Juvonen
 Karjalan Retkeilijöistä

Puita on ainakin kahdeksi vuodeksi. Kuva: Ilmo Nousiainen

Hyvän mielen keräys

Majat kaipaavat joka vuosi huoltoa ja parannuksia. Haluamme pitää majamme sellaise ssa kunnossa, että niissä on miellyttävä viettää omaa toimintaa, liikunnallista vapaa-aikaa. **HYVÄN MIELEN TAL-KOOT** -lahjoituskampanjalla kerätetään TRL:n majojen hoitorahastoa.

Lahjoittamalla sopivan summan tilillemme olet mukana kämpppätilkoissa omalla "hyvän mielen" panoksella. Lahjoituksia voi osoittaa Työväen Retkeilyliiton tilille Nordeaan, IBAN FI66 1521 3007 119458. Viitenumero on 11633. Kiitokset lahjoittajille!

Yksi meistä TRL:ssa

Juha Hämäläinen
70 vuotta 8.6.2015

Juha syntyi Kannaksen Kirvun kunnasta evakkona muuttaneen työläisperheen matkassa Jyväskylän maalaiskunnassa. Koulut hän kävi Lahden seudulla ja opiskeltuaan biologiaa ja maantiedettä Helsingissä Juha kotiutui Joensuuhun 70-luvun alussa.

Luonnonsuojelu ja työväenliike on leimannut Juhan koko työelämää. Julkisen hallinnon tehtävissä Juha on ollut mukana Pohjois-Karjalan kansallispuistojen perustamisessa muun muassa Partinsuolla ja Kolilla. Kunnallishallinnossa Joensuun Työväenyhdistyksen puheenjohtajana ja Joensuun kaupunginvaltuuston puheenjohtajana Juha on hiihtänyt pitkän ja näkyvän ladun Joensuuhun ja maakunnan maisemiin.

Karjalan Retkeilijät ovat voineet nauttia Juhan luonnontuntemuksesta, erityisesti hänen sieniasiantuntemuksestaan lukuisilla retkillä, kurseilla ja sieninäytelyissä. Juhan innokkuus matkooppaana ja matkojen järjestäjänä on avartanut jäsentemme maailmankuvaa ja ystävyyssuhteita Keski-Euroopan ja Pietarin suuntaan. Tässä on ollut erinomai-

Juha Haapajoella Karjalan Retkeilijöiden onkikilpailussa. Kuva: Tuomas Kettunen

sena apuna Juhan hyvä saksankielen taito. Näistä taidoista saamme nauttia varmaan edelleenkin.

Juhliaan Juha vietti Hopealahdessa aito karjalaisittain useamman päivän put-

keen sukulaisten, ystävien ja kylänmiesten kanssa.

Tuomas Kettunen,
Karjalan Retkeilijät

Riihimäen Retkeilijät
tekivät kesäretken
Ruunaankoskille ja
Ukonjoelle 30.7. – 2.8.15

Mukana oli 24 reipasta retkeläistä. Perjantaina osa kävi laskemassa kosket ja toiset retkeilivät rannalla. Lauantaina osallistuimme TRL:n Ukonjoki-päiviin. Sunnuntaina paluumatkalla poikkesimme Valamon luostarissa.

Paluumatkalla Aino teki ja esitti räppilaulun:

Tässä se retkeilijä räppää,
tämä ei ole parasta läppää.

Me oltiin Ruunaan koskella on helppoa nyt jalkoja nostella. Se kehoi hyvin hoiteli, Neitikoski sielun voiteli. Oli maissa juhlaounas hyvä, olo pannukahvin jälkeen oli pyhä. Toiset lähtivät ravittuina patikoimaan ja koskenlaskijat navigoimaan.

Ukonjoella joukolla ulkoiltiin, sekä sadekuuroilla kasteltiin. Oli aivoille työtä rasteilla niitä jälkeen on hyvä muistella. Gurmee ruokaa oli tarjolla, lihasoppa ja nuotiokahvi kakuilla. Hieno palkintojen jako ansaittiin sekä hyvälle ohjelmalle hurrattiin.

On paluupäivä ja sunnuntai, sen siunasi Valamon luostari. Sieltä monet tuliaiset ostettiin, sekä siunattu viini kotiin kannettiin. On luoja antanut meille kauniin maan, sitä käymme yhdessä riemuittamaan, siis mielesi riemuitta anna, saat sydämeesi rauhan panna.

Suuret kiitokset Jorma, Anneli, Raija, Seija sekä kaikki kanssamatkustajat + ihanat koirulit.

Riihimäkeläiset Ruunaan koskilla. Kuva: Reino Tuominen

Luontopolku kulki osittain kaunista jokivartta. Kuva: Mia Neuvonen

Hyväntuuliset Ukonjoki-päivät

Karjalan Retkeilijät avustajineen olivat valmistaneet retkeilyväelle iloisen tapahtuman 31.7. - 2.8. Järjestäjillä oli takataskussa Ukonjoki-henkeen sopivaa ohjelmaa luontopolkuineen, retkineen ja illatsuineen.

Kiitokset Erkki Ajakaiselle ja Ilmo Nousiaiselle sekä kumppaneille jälleen kerran tapahtuman järjestelyistä sekä tietty Riihimäen Retkeilijöille, jotka porukalla olivat tulleet Ukonjoen varrelle reippaalla retkeilymiehellä.

Somea Suomen suvessa
Kesäkoti Kallioniemessä

Kesäkoti Kallioniemessä järjestettiin ”Somea Suomen Suvessa” eli jo perinteeksi muodostunut ”Läppäriiviikko” elokuun 10.-14. päivinä. Kysymys oli tietotekniikan taitojen opettelimesta, käytössä olevien teknisten vaihtoehtojen esittelystä ja näihin perustuvasta sisältötuotannosta.

Järjestöelämässä ollaan vielä alkutai-paleella tietotekniikan soveltamisessa toimintaan, sisältöjen avaamiseen, laadukkaiden asiakirjojen tuottamiseen ja yhdistämisessä yhdistysten joustavaan ja hyvään hallintoon. Rajan vetäminen yksityisyyden ja julkisuuden, hyvien toimintatapojen ja ”törttöilemisen” tai jär-

jestön luonteeseen sopivan aineiston ja epäasiallisuuksien välillä on mitä suurimmassa määrin valinkauhassa. Tekniset ongelmat ja oikea osaaminen suurten internet-jättiläisten välisessä taivasosuuksien jaossa on edelleen haastavaa kelle hyvänsä.

Yhdessä todettiin, että työtä on edelleen jatkettava sekä toimintakäytäntöjen että keskeisten periaatteiden tasolla, jotta tietotekniikka voisi muodostua sellaiseksi välineeksi, joka palvelee ihmisten ja järjestöjen keskeisiä tarpeita.

Ilpo Rossi
HTR/HLy

HIISIVALKEAT
NUUKSION STENBACKASSA

la – su 31.10. – 1.11. 15 alk. klo 10

• Ympäristö- ja puutalkoot • puun kaatonäytös ja käsittely • talkoosoppa • sauna • hiisikokko • iltamat ja hiisigurmetit

Sunnuntaina retki Nuuksion sieni- ja puolukka-apajille. Lähtö Stenbackasta. Retkellä keitellään tulikahvit.

Mielellään ilmoittautuminen ruokailun vuoksi:
Hilkka Laitinen, hilkka.laitinen@gmail.com, puh. 0440 500354.

Stenbackassa voi yöpyä 10,-/2,- Hiisigurmetti maksaa 15,-.
Talkootarjoilu ja kahvit retkellä ilmaiset.

TERVETULOA STENBACKAAN – SIELLÄ ON AINA HYVÄ ILMAPIIRI

Kansallispuistojen ystävähdistykset
kohtasivat Nuuksion luonnossa

Varhaiskesän luonto oli hehkeimmillään, kun viiden eri kansallispuiston ystävähdistysten edustajat eri puolilta Suomea kohtasivat 5.6. toista kertaa ystävähdistystoiminnan kehittämisen merkeissä. Vuonna 2014 kokoonnuttiin Ukko-Kolin ystävien seurassa. Nyt Nuuksion Stenbackassa ja ensimmäiset kuulumiset vaihdettiin saunan lauteilla. Illan mittaan hyvän aterian ohessa vaihdettiin ajatuksia toiminnasta ja ideoitin yhteistyötä. Mukana olivat myös Metsähallituksen edustajat: Nuuksion kansallispuiston puistonhoitaja Antti Raita ja erikoissuunnittelija Eveliina Nygren.

Lauantaina 6.6. herättiin varhain, peräti seitsemältä heinänteon perinteiseen malliin. Kiiruhdettiin

Haukkalammen kohtauspaikalle, jonne oli saapunut nuukalaisia lisää tarttuakseen viikatteen tai haravan varteen. Oli käytännön tekojen aika, Purolan niityn niitto. Komeiden kallioiden yli niitylle mennessä avautuu maisema jyrkkäreunaiseen murroslaaksoon. Aamuauringon valaistessa helakanvihreät puiden larvat pidettiin paussi, jolloin Nuuskio-konkari Jakke Barkman kertoi puiston syntyajoista ja kansalaistoiminnasta puiston aikaansaamiseksi.

Purola on ollut pientila, jota Metsähallitus hoitaa raivaten ja niittäen. Niityllä pidetään yleisiä talkoita. Nyt aloittivat nuukalaiset apunaan vierailevat kansallispuistojen ystävät. Lupiini, joka on niityn vieraslaji, sai kyytiä. Alkupe räiskasvi hirvenkello on alkanut kiitettävästi elpyä. Viikatteet suihkivat ja haravat heiluivat. Kahvipaussin aikana ystävähdistysten edustajat kertoivat toiminnastaan.

Tehokasta porukkaa, yli puolet ehdittiin niittää, kun piti rientää Haukkalammelle keitolle ja nuotiorulille, jossa juttu jatkui sateen yllättäessä. Mutta eipä hätää, päästiin koko porukka Haltian

Luomus-näyttelyyn ja pullakahveille sekä lähtö- ja kiitoseremonioihin.

Kiitokset kaikille talkoolaisille ja tapaamisen järjestäjille, saimme kehuja runsaasti! Ensi vuonna tapaaminen on Leivonmäen kansallispuistossa.

Ystävähdistystoiminnasta
”Suomessa on Teijon kansallispuiston perustamisen myötä 39 kansallispuistoa. Niistä kuudella on jo oma ystävähdistyksensä. Myös uudet ystävähdistykset ovat tervetulleita kansallispuistoperheeseen” kannustaa Eveliina Nygren Metsähallituksen luontopalveluista.

Suomessa ystävähdistykset toimivat Saaristomeren, Selkämeren, Nuuksion, Leivonmäen ja Kolin kansallispuistoissa sekä Liminganlahden linnustonsuojelualueella. Yhdistykset toimivat itenäisesti alueiden suojelemiseksi ja käytön edistämiseksi yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Ystävähdistystoiminta on maailmalla erittäin suosittua. Ensimmäinen tiedossa oleva kansallispuiston ystävähdistys perustettiin jo 1934 Lake District kansallispuistolle Yhdysvalloissa, jossa lähes jokaisella kansallispuistolla on oma yhdistyksensä. Myös Saksassa ja muualla Euroopassa on ystävähdistystoiminta suosittua, kertoo Eveliina Nygren.

Tervetuloa ystävähdistystoimintaan, joka on iloista hyötyliikuntaa! Retket kansallispuistoihin kuuluvat myös ohjelmaan.

T. Nuukan pj. **Hilkka Laitinen**, hilkka.laitinen@gmail.com
Nuuksion kansallispuistoyhdistys NUUKA ry, joka on Nuuksion kansallispuiston ystävähdistys.

Muiden kansallispuistojen ystävähdistyksistä tiedot: luontoon.fi/vapaaehtoistoiminta.

Purolan niittoporukka, jossa väkeä eri kansallispuistojen ystävähdistyksistä. Kuva: Eveliina Nygren

Terho Konttinen näyttää kuinka viikate pidetään terävänä. Metsähallituksen Eveliina Nygren on tarkkana. Kuva: Pertti Mikkeli

TRL:N MAJAVUOKRAT 2015
Vuodepaikkamaksut

Varkhanmukkassa (Enontekiöllä)

jäsen	aikuinen 8 e	alle 12-vuotiaat 4 e
ei-jäsen	aikuinen 12 e	alle 12-vuotiaat 7 e

Rihmakurussa (Kittilässä) ja **Ukonjoella** (Lieskassa)

jäsen	aikuinen 10 e	alle 12-vuotiaat 5 e
ei-jäsen	aikuinen 14 e	alle 12-vuotiaat 8 e

Majoja voi varata vuodepaikkamaksulla tai viikko/vrk-hinnalla. Tarkemmat hintatiedot netissä www.tyovaenretkeilyliitto.com sivulta Majat / Majamaksut.

Käkkälön majaa Enontekiöllä vuokrataan vain kesäaikaan viikko- tai vrk-hinnalla, 170 e / viikko, 26 e / vrk.

Maksut majavuokrauksesta TRL:n tilille IBAN FI66 1521 3007 119458
Viitenumero: Varkhanmukka + Suaskumpu 11222, Rihmakuru 24442, Ukonjoki 11277, Käkkälö 12331

Tykkejä, kukkia, kallioita, hylkeitä, haamuja – huminoita

Vilkkaassa Kasnäsin satamassa hehkuivat ruusut ja välkkyi sininen meri. Ilmassa oli kevyttä lähdön tunnelmaa. Autiolla uimarannalla ahersivat melojat pakaten jälleen kerran liian suurelta tuntuva muona- ja varustemäärä kajakkien uumeniin. Jälleen ne mahtuivat.

Melat alkoivat vispata vettä, ylitettiin vilkas veneriitti ja päästiin matkaan kohteena keväällä puolustusvoimilta vapautunut Örön saari.

Melonassa parasta on vapauden tunne. Se paistoi kaikkien kasvoilta. Ilta oli tyyni, matka joutui. Kaksikkomme moottori, Pera alkoi ”yskiä”, moottorissa oli vettä. Ei suinkaan kaksikkomme Halonen vuotaisi? Parituntisen melonnan jälkeen oli pakko rantautua pienelle Fjärdskär-luodolle. Onneksi, sillä Halonen oli ”puolillaan” vettä. Harmillista, mutta iloitsimme kukkaloihosta, jonka sekaan sijoitimme telttamme. Tämä oli johdatusta!

Aamulla Pera kaivoi ihmesteipin esiin ja paikkasi Halosen. Se vaikutti nyt kelpo kaverilta. Kun meloimme pari-kolme tuntia komeiden kalliosaarten väleissä puikkelehtien olimmekin Örössä. Siitä riemastuneina kiirehdimme sotilasruokalasta kunnostettuun, suuren ravintolasaliin, jossa joimme oluet. Nyt jaksettiin meloa vielä kotvanen, kun löysimme neuvon mukaisen telttailualueen. Vanhaan armeijan asuinrakennukseen oli kunnostettu saunakin. Sateen uhan alla pystytettiin leiri ja pantiin potut kiehumään. Todettiin: ”Tämä Örö on mielenkiintoinen, se tutkitaan huomenna kunnona.”

ÖRÖ on nykyään osa Saaristomeren kansallispuistoa.

Saarella on kaksi luontopolkua, pitkä n. 6 km, kiertää pohjoiskärkeen, jossa tykkipatteristo. Matkalla on linnouksia, tykkiteitä, mutta myös manskikoita tien poskessa, katajista raivattuja, ennallistettavia niittyjä, humisevaa vanhaa metsää ja harvinaisia kasveja, joita ei kasva muualla Suomessa.

Siinä suvinen päivä vierähti. Illalla joukkoon viuhahti Aki, joka veti perässään maastossa oikoen ”Akikestävää” kajakkiansa täyslastissa. Siinä se sitten kelisteli punakkana Akin teltan vieressä isäntänsä unta vahtien.

VÄNÖ-saari odotteli horisontissa.

Vänössä on viisi tilaa ja asuu 15 asukasta läpi vuoden, kesällä lukematon määrä meren ystäviä. Me lisäsimme määrää seitsemällä. Vänön lupsakka kauppias ja kahvilan pitäjä neuvoi läheisen uimarannan lahdelman leiripaikaksi. Keskiyökoamuna pulahtelimme ekaa kertaa kylmään veteen. Merikaali pörhisteli, pääskyselä ruokkivat poikasiaan lennossa, meri kimalsi, kangasajuruoho tuoksui vahvasti, kun teimme retken pienelle kappelille.

Kappelilla on pitkä historia. Saarella se on ollut 1600-luvulta asti jolloin tanskalaisen kapteenin laiva haaksirikkoutui ja kylän väki pelasti laivan miehistön. Siitä kiitoksena kapteeni rakennutti kyläläisille kappelin. Rakennus rapistui ajan saatossa ja 1850-luvulla kappelin mailla alettiin laiduntaa lehmä. Vanhaa heinää poltettaessa tuli levisi ja poltti kappelin. Vasta 1975 rakennettiin paikalle uusi. Rakennusta vihittäessä saapuivat myös lehmät paikalle miettien mitä heidän laidunmaillaan tapahtui. Kerrotaan, että vanhalla kappelin hautausmaalla kummittelee heinää polttanut isäntä surullisena. Me viritimme tunnelmallisessa pikku kappelissa suvivirren. Se sopi juuri tähän paikkaan. Ehkä isännän haamu sai lohtua.

Aki, joka meloi Vänölle jälkeemme kertoi hylkeiden pyöriskelleen hänen ympärillään, jopa ottaen tuntumaa kajakkiiin. Aki pelkäsi hylkeiden leikin päätyvän hänen kaatamiseensa. Aikamaisia vekkuleita!

YXSKÄR-saari on Saaristomeren helmi. Metsähallitus on kunnostanut sinne kansallispuiston alueen, lehdesniittyjä lampaiden laitumiksi ja retkeilijöiden teltapaikoiksi sekä tulipaikan ja luontopolun.

Meloimme sinne tarkkaillen merilintuja, valtalajina olivat lokit ja tiirat, joiden poikaset nokka vastatuuleen istuivat rivissä pikku luodoilla kirkuen ruokaa. Suuri ja vahva merilokki ahdisteli linnunpoikasia, mutta erityisesti tiirat rähisten kävivät puolustuslaivueena sen kimppuun.

// Aurinko ku merelt klaaraa ei satee vaaraa. //

Yxskärin luontopolulta näkymä merelle. Kuva: Anne Laitinen-Soulagnet

Seitsemän sateetonta päivää meloen Saaristomerta 11. – 18.7.15 KASNÄS–ÖRÖ–VÄNÖ–YXSKÄR–TUNNHAMN– BENSKÄR–HÖGSÅRA–KASNÄS

Fjärdskär-kukkaluodon aamutoimia, jumppaa ja kajakin paikkausta. Kuva: Hilka Laitinen

Örön luontopolun varrella on saaren historiaan liittyvää puolustusvoimien kalustoa ja opastustauluja. Kuva: Aki Kattelus

Hylkeet kiinnostuivat leikkimään melojan ympärillä. Kuva Aki Kattelus

Sopivalla tuulella mela toimii purjeena. Kuva: Aki Kattelus

Tunnhamnin idylliä. Kuva: Aki Kattelus

Vänön kappelin alttarin luonnonkukkakimppu, mustikan varpuja ja huopaohdakkeen kukkia. Kuva: Pertti Mikkela

Merikotkapari liiteli taivaalla, kun kakit puski kaislikon läpi Yxskärin leirirantaan. Ei vouthotettu punkeista, vaan laskettiin housunpunit ja pystytettiin teltat lehdesniitylle, jossa aamulla varhain herättiin pässin kellon kilinään. Se oli johdattanut laumansa meitä töllistelemään. Lie olivat tottuneet saamaan ”pienää purtavaa”. Vielä kuiva näkkäri oli sitä.

TUNNHAMNIIN! Melottiin myötätuulessa reilu kaksi tuntia. Uskoimme kalaonneen, sillä Tunnnhamnissa on kalastaja. Sen heti huomasi, sillä laitureissa kellui kalastusaluksia. Emäntä askaroi rannan tuntumassa, huutelimme God dag! Ruotsin kieli ei ollut tarpeen, sillä Brita-emäntä puhui kelvollista suomea. Märkiä kampeita kuivamaan ripustellessa huomattiin laakealla kivellä komea käärme. Kyy- ja rantakäärmeet viihtyvät saaristossa. Kajakin sokkopeite ei ole vain sadetta varten. Joskus on ollut sammakko tulossa kyytiin.

Saatiin maukasta savusiikaa ja ahventta suoraan isännän savustamosta, sekä emännän tuvasta leivonnaisia ja omien lampaiden villasta talven askareina tehtyjä villatuotteita.

BENSKÄRIN SAARIRYHMÄ oli seuraava saman päivän navigoinnin kohde. Osa saarista on kansallispuistoa. Rantautumispaikat olivat vähissä. Löydettiin ilta-auringon valaisema rantatöyräs, jonka takana männikkökangas ja mukavasti mustikoita. Töyräseen oli västäräkki-pariskunta kaivertanut pesäkolon. Oli mielenkiintoista seurata lintujen touhuja. Aki teki kuivapuvussa pitkän uintiretken ja ”eksyi” saaren toiselle puolelle. Mies vaikutti uupuneelta, mutta tokeni paistamaan räiskäleitä.

Iltahämmästä lensi iso lintu leirin ohitse – Bubo Bubo – huuhkaja.

HÖGSÅRAAN kiireesti seuraavana aamuna, koska niin kertoo sääennuste: myrskyä ja rankkaa sadetta. Leppoisassa tuulessa ja auringon laineilla leikkiesä ohitettiin Kejsarhamn (Keisarin satama), jossa Aleksanteri III vietti kuusitoista lomakesää vuodesta 1884 alkaen. Keisari viihtyi saaristolaisten parissa ja Suomen luonnossa, jossa hän oli poissa hovisäännöistä ja politiikasta. Saarelaiset toivat heille mm. kalaa, marjoja ja maitoa sekä muita saariston herkkuja.

Saarella saa edelleen herkkuja. Melottiin sukkelausti rantaan ja nopsasti kippettiin suosittuun Farmors-ravintolaan. Siellä saa ottaa niin ison kakkupalan kuin haluaa. Halusimme. Tunnelma oli kesäinen, lapsia vilisteli joka puolella, heinäkuussa harvoin nähdystä auringosta iloitsivat kaikki.

Sääennusteet huononivat. Pähkäilyjen tuloksena menimme paikalliseen pensio-naattiin, isoon kivitallon, jossa ei ollut kuin 3 muuta. ”Ottakaa mikä huone haluttua”, sanoi ystävällinen naisääni puhelimesta. ”Mitä maksaa?” ”Maksaa 20,-/hlö saunoineen.” Meille sopi ja siirryttiin varmuuden vuoksi sisätiloihin. Antaa sataa – antaa myrskyä, peltikatto on päällä.

Ilta-auringon lempeässä valossa vietettiin perinteen mukainen loppujuhla talon terassilla. Ohjelmaan kuuluu keksiiä lopuista ruokavaroista yhteinen iltaterapia. Perinteen mukaan melontavaihtelukselle on annettu nimi hyvin salaisen nimikilpailun tuloksena. Eniten ääniä sai ÖRVÄHÖ! Sen voitti Pera, joukon kapu. Muutkin ehdotukset olivat erinomaisia.

KASNÄSIÄ kohti. Jälleen ehdettiin kamaa kulkupeleihin ja lähdettiin viuhutamaan kohti lähtösatamaa, joka oli n. tunnin melonnan päässä. Oli mukavaa meloa vaihteeksi reippaassa tuulessa ja aallokossa.

Palattiin lähtöruutuun kuivina, mitä lie aallon roiskeita poskilla. Niin - sade alkoi tiikhuna, mutta saimme varusteet ja kajakit pakattua kuljetukseen kuivina. Oikeastaan – kaikki muistelimme – eihän satanut yhtenäksään päivänä, koko viikko oli aurinkoinen. Niin joo, olihan se viileä. +10-17. Meloja ei kaipaakaan tylysiä helteitä. Ilta-Sanomien lööpin mukaan oli HYYTÄVÄ HEINÄKUU!

ÖRVÄHÖ-ryhmä: Pertti Mikkela, Anne Laitinen-Soulagnet, Pascal Soulagnet, Sirpa Kaipainen, Aki Kattelus, Paula Pulkki, Hilka Laitinen

Örössä meitä kävi tsemppaamassa Camilla v. Bonsdorff, vuosikymmeniä kanssamme melonut, mutta nyt oli vain hengessä mukana. Terveiset muillekin, jotka tulitte Örölle meitä saattamaan.

Tervemenoa syksyiseen saaristoon! Yhteyslauttoja kulkee Örölle, Vänöseen, Tunnnhamniin, aikataulut ovat netissä lautta.net

Hilka Laitinen

Jorma Uotinen marssi vetävin askelin avajaiskulkueen kärjessä. Kuva: Hilkka Laitinen

Kuopio tanssi ja soi ja me sen mukana

Koivulan vinttikamarissa oli kiva goisata (nukkuu). Virkistettiin myös saunoen ja uiden Kallaveden rannalla Kuopion Retkeilijöiden komeassa talossa 12. – 14.6. Kulttuuria oltiin tultu harrastamaan ja sitä saatiinkin monipuolisesti ja liikuntaa siinä ohessa.

Kierreltiin kaupunkia tutustuen niin veljmieheen kuin siskotyttöönkin Minna Canthista puhumattakaan. Ilta puh-teilla seurusteltiin leppoisasti niin savoksi, karjalaksi, raumaksi kuin hesaksikin ja tietysti syötiin runsaasti kalakukkoa. Juhlien aloitus oli Kuopion torilla,

jonne marssittiin Jorma Uotisen vetämän kulkueen jatkona. Mieli ja kädet pysyivät lämpiminä taputtaen tahtia ja huutaen juhlan iskulauseita. Kuopion harrastajaryhmät esittivät monipuolista tanssillista ja liikunnallista lavaohjelmaa ja saivat raikuvat suosionosoitukset. Kuopion musiikkikeskuksessa on juhlien päänäyttämöt. Valitsimme Jorma Uotisen ranskalaisen chanson-laulelmaillaan sekä portugalilaisen vesibaletin. Erilaisia, mutta erinomaisia.

Kolmantena päivänä siirryttiin maalaismaisemiin ja pelimannien taitaviin,

riemukkaisiin ja mukaansatempaaviin esityksiin. Tehtiin retki Kaaville, metsähallituksen Telkänmäen perinnetilalle luonnonkukkien päivän merkeissä.

Kyllä oli ilo huomata kuinka perinne elää, soi ja vetää mukaansa. Vanha tanssijalka alkoi vipattaa ja mieli lennellä korkeuksiin.

Kiitokset kuopiolaisille kaikesta tästä ja terveiset niille, jotka Koivulan keittiöpöydön ympärillä rupattelivat kanssamme kesäillassa.

Hilkka Laitinen
Pertti Mikkela

Kaavilla pelimannien parissa. Kuva: Hilkka Laitinen

Iloista menoa kulkueessa! Kuvassa Pertti Mikkela, Hilkka Laitinen, Sinikka Ranta. Kuva: Tuomas Kettunen

TRL-pyöräretki savolaisittain

”Minusta tuntui, kun pyöräretkeä muistelen, että ajoimme kuin sadepilvien väliin jäävässä valokuovassa” kertoi Helena Nurmio, ”säät suosivat meitä”

”Kokoontuminen oli lauantaan 18.7. Kuopion retkeilijöiden Koivulassa. Tutustuimme Koivulan ympäristöön ja Kallan melojien toimintaan.

Sunnuntaina poljetin Nilsijään, matkaa kertyi n. 80 km. Nina Pendikainen oli varannut meille mökin Tahkovuoresta. Matkalla nautimme Ninan vieraanvaraisuudesta Pajulahdessa. Ninan opastus teki retkestämme todella antoisaa”

”Jatkoimme matkaa maanantaina Kaaviin n. 50 km, jossa majoituimme hotelli Guestiaan, savoksi Kyöstiin. Matkan puolivälissä Juankoskella muisteltiin Juicea, siellä räväkkä sadekuuro pääsi ylättämään.

Tiistaina 21.7. poljimme 60 km Tuusniemelle ja Kosulan kylässä, järven rannalla meitä odotti pieni pieni mökki. Söpu sijaa antaa, tuumi Aimo. Isäntä nouti meidät kyläkaupalta, jossa seuraavana aamuna saimme aamupalan. Noin 35 km ennen majoitusta saimme osallistua pienen lauluhetken Tuusniemellä.

Keskiviikkona ja torstaina olimme majoituksessa Valamon luostarissa. Ajo matkaa sinne kertyi n. 30 km. Matkalla tutustuimme Lintulan luostariin, Ronttopuistoon ja Varistaipaleen kanavaan. Aune Kurki opasti meitä Valamossa, sillä hän on toiminut siellä pidemmän ajan ahkerana talkoolaisena.

Valamon luostarissa, lähdössä Valamosta Kuopioon. Vas. Helena Nurmio, Aune Kurki, Ritva Sipinen, Kaarina ja Kyösti Kähkönen, Nina Pendikainen, Matti Huttunen, Matti Kotka, Tenho ja Marja-liisa Halonen. Kuvan otti Aunen Pirkko-sisko.

Perjantaina 24.7. poljimme 124 km Valamosta Kuopioon, jossa Koivulan sauna pehmitti hieman väsyneet jäsenet.

Näin matkamme sujui mukavasti savolaisittain, kertoili Helena.

”Tuhannet kiitokset Kuopion Retkeilijöiden opastuksista ja palveluista”, hän kiittää.

Retkeen osallistui pyöräilijöitä Savonlinnan Retkeilijöistä, Kangasalan Retkeilijöistä, Kuopion Retkeilijöistä, HTR:stä, Kuusankosken Retkeilijöistä ja Salsasta.”

Mukavalta reissulta kuulosti, eikä yhtään sateiselta, totesi **Hilkka.**

Hyötyliikuntaa

Suvi suo antejaan, syksy vielä enemmän. Tuntemme itsemme niin kovin hyödylliseksi, kun käymme sadonkorjuuseen. Kalan saalistajat ovat tunnetusti hieman liioittelevia, mutta se heille sallitaan. Kalavaleet ovat niin hupaisia. Marjanpöijijät taas ovat salamyhkäisempiä ja pitävät visusti parhaiden mättäiden sijaintipaikat omana tietonaan. Varsinkin hillaapaikat salataan.

Kotimaiset marjat ovat hyväksi verisuonille. Ne voivat myös vähentää maksan rasvoitumista. Karpaloa suositellaan virtsatietulehdusten estämiseen, mustikka puolestaan parantaa ripulin.

Kotimaisten marjojen teemapäivä on nokkelasti Marjan päivä 15.8., joka tunnetaan Neitsyt Marian kuolonuneeen nukkumisen praasniekkaperinteestä.

Tämän vuoden runsas sienisato houkutteli jo heinäkuussa meitä vasuinemme aarteiden etsintään. Hyvä harrastus raikkaassa ilmalalassa, tehokkaat liikkeet ja löytämisen palkitsevat nautinnot.

Kurikkalainen taiteilija Raija Männistö-Koski tulkitsee oheisessa kuvassa sienestäjän onnelliset hetket. Maalaus oli kaiken kansan nautittavana Naivistit Iittalassa -näyttelyssä tänä kesänä.

Sienet ovat kevyttä ja vähärasvaista ravintoa ja niiden kolesterolia alentavaa ominaisuutta korostetaan. Sienikulttuuri tuli meille länteen Itä-Suomesta ja Karjalan kunnailta. Lännessä sieninä pitkään ylöskatsottiin. Tänä päivänä tiedämme, miten arvokkaiksi Välimeren maissa ja jopa Japania myöten tattiimme noteerataan!

Retkeilyväki on onnen omiaan metsän samoajaksi ja luonnon sadon korjaajaksi. Harmillisena on pidettävä sitä metsän tarjoamaa mahtavaa satoa, joka jää noutamatta! Kansantalouden ja kansanterveyden kannalta tappiot ovat suuret. Ylös, ulos ja metsään!

Aira Heinänen
Laajasalon Reippailijat

Minkälainen onkaan sieni- ja marjavuosi 2015?

Kummallinen kesä. Mustikoita on ollut paljon, puolukoita on tulossa paljon. Kantarelleja ja haperoita oli runsaasti jo heinäkuussa. Nyt sato on ehtynyt, jos sataa toivomme uusia sieniä, ehkä rouskujakin.

Luonnon ihmeitä

Kaarina Nummela ja Ossi Lindroth ovat retkeilleet Isojärven kansallispuistossa elokuun hellepäivinä Heretyn tukilaikämpän teräväpään majoittuen.

Huoneet ovat ensimmäistä kertaa vuokrattavissa. Vanhassa tukilaisten saunassa voi löylytellä, kun itse lämmittää ja vedet kantaa.

Joka retkellä kokee jotain uutta. Kaarina ryhtyi voimainkoitukseen, jossa tuli niin hiki, että piti käydä uimassa Kanuslahden tulipaikan rannassa.

Reilun kokoinen irtolohkare (100 000 kg) ei hievahtanut, joskaan ei Kaarinakaan.

HL

Ossi Lindroth

Kansainvälistä yhteistyötä NFI:n jäsenkongressissa

Kansainvälisen kumppanijärjestöme NFI:n järjestyksessään 22. jäsenkongressi pidettiin 13. kesäkuuta 2015 Olomoucissa, Tsekeissä. Kongressiin osallistui yli 80 edustajaa 16 maasta. TRL:n edustajina paikalla olivat Jutta Ordning ja Hannele Pöllä. Jutta tuntee NFI:n toiminnan perinpohjaisesti, sillä hän on edustanut TRL:ää kansainvälisissä kokouksissa jo monien vuosien ajan.

Kongressissa käsiteltiin monipuolisesti sekä ympäristöön että sosiaalipolitiikkaan liittyviä teemoja. Kokous julkaisi muun muassa transatlantista vapaakauppasopimusta TTIP:tä vastustavan kannanoton ja vaati Välimeren pakolaisongelman ratkaisua lainsäädännön keinoin. Keskustelu oli vilkasta ja puheenvuoroja käytiin paljon. Erilaisia mielipiteitä ei kaihdettu vaan omia näkemyksiä esitettiin pontevasti mutta kuitenkin asiassa pysyen. Aktiivisimpia osallistujia olivat Saksan, Itävallan ja Sveitsin edustajat.

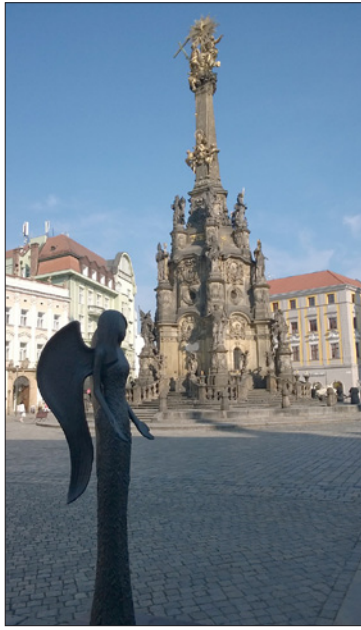
Varsinaista kongressia edeltävänä päivänä järjestettiin tilaisuus, jossa ideoitettiin ryhmätyönä konkreettisia keinoja ja pidemmän tähtäimen tavoitteita järjestön toiminnan kehittämiseksi. Intoa toiminnan uudistamiseen on ja toivoa sopii, että järjestön niukentuvat resurssit riittävät onnistuneeseen toteutukseen. Myös NFI:n nuorisoyhdistys oli tällä kerralla kutsuttu mukaan kongressiin, ja heidän energiansa inspiroi selvästi myös vanhempiä kokousväkeä.

Ensimmäistä kertaa kokoukseen osallistuvana oli mielenkiintoista nähdä, kuinka erilaisista lähtökohdista NFI:n jäsenjärjestöt toimivat. Ruotsissa ja Suomessa toiminta painottuu pai-

kallisiin retkeily- ja luontotapahtumiin. Keski-Euroopassa taas seurataan enemmän poliittista päätöksentekoa ja korostetaan yhteisiä kehityshankkeita. Senegalin, Togon ja Algerian järjestöille puolestaan on tärkeää päästä NFI:n mukana EU:n poliittisille foorumeille, sillä he voivat sieltä käsin saada laajempaa tukea omien maidensa ympäristö- ja muille kehityshankkeille.

Kokouksessa valittiin NFI:n presidentiksi edelleen Manfred Pils. Hänen lisäkseen johtokuntaan valittiin Petra Müller Saksasta, Hans Windisch Itävalasta, Mamadou Mbodji Senegalista, Ruedi Heer Sveitsistä, Giovanni Contiero Italiasta ja Lars Meulenbergs IYNF-nuorisoyhdistyksen edustajana.

Teksti ja kuvat: **Hannele Pöllä**, Järvenpään Retkeilijät

Olomoucun vanhaa kaupunkia.

NFI-kongressissa Tsekeissä kesäkuussa 2015.

Kesän kummitteluja ja muita retkiä

Kevään ja kesän ”kummittelu-” ja muut retket onnistuivat sateesta huolimatta.

Kesän kummiseuraretkeille osallistui jäseniä Kangasalan Retkeilijöistä, Karjalan Retkeilijöistä, Länsi-Karjalan Retkeilijöistä, Salpausselän Samoojista, Turun seudun Retkeilijöistä sekä Vihdin Retkeilijöistä. Retkiä järjestettiin **huhtikuun** loppupuolella Tourlan tähtitorniin ja Kuusiston linnaan järjestäjinä Turun seudun Retkeilijät. **Toukokuu-**

sa retkeiltiin Petkeljärven kansallispuistoon ja Möhköön, järjestäjinä Karjalan Retkeilijät, mukana myös Länsi-Karjalan Retkeilijöitä sekä Vihdin Retkeilijöitä. **Kesäkuussa** vietettiin viikonloppu Barösundissa Bjursin Valkoisessa talossa ja lopuksi tehtiin retki Fagervikin kartanoon, järjestäjinä Vihdin Retkeilijät ja mukana Salpausselän Samoojia. Vihdin Retkeilijöitä oli myös mukana Karjalan Retkeilijöiden Ylä-Reinin matkalla Sak-

sassa kesäkuun lopussa. **Heinäkuun** lopulla ja elokuun alussa sitten olimmekin Ukonjokipäivillä, joka kruunasi tämän kesäkauden, vaikka eihän se mitenkään tähän päättynyt.

Kiitos kaikille kummiseuroille ja Ukonjokipäivistä erityisesti Karjalan Retkeilijöille.

Mia (Mirja-Liisa) Neuvonen
ViRet

Kuvat: Mia ja Kari Neuvonen.
Kuvia lisää ViRetin nettisivuilla.

Säntiksen huippu Sveitsissä, korkeutta 2502 m.

Kauniisti hoidettuja pihoja Fagervikissa.

Ukonjokipäivien jälkeen lähdettiin marjastamaan.

Runoilija esittelemässä itsenäisyysmuistomerkkiä. Vas. Eeva Tahvanainen, Alojzija Tomse, Janez Hrovatič ja Marjana Setina.

Retkeilyä Sloveniassa

Toukokuussa 2015 sain mahdollisuuden vierailla parin viikon ajan Sloveniassa *Novo mestossa* EU:n Erasmus+ ohjelman tuella. Tarkoitukseni oli tutustua paikalliseen kehitys- ja koulutusyksikköön RICiin. Tutustumisen lisäksi pidin siellä muutamia esityksiä Suomesta, Kymenlaaksosta ja Kuusankosken Retkeilijöiden toiminnasta. RIC:n yhdistyksenkin **Tina Strnad** oli muun henkilökunnan kanssa suunnitellut monipuolisen ohjelman, joka piti sisällään myös retkeilyä.

Yhtenä osana RIC:n toiminnassa on kolmannen iän yliopisto, joka vastaa meikäläistä kansalaisopistoa. Sen ohjelmassa on mm. senioreille tarkoitettua retkeilyä, johon pääsin tutustumaan heti ensimmäisenä päivänä Suomessa vierailiiden **Marjanan** ja **Alojzijan** kanssa. Vajaan parinkymmenen hengen joukko oli tällä kertaa lähtenyt tutustumaan *Gorjanci* vuoren alarinteille. Reippaat retkeläiset olivat jo taivalta neet parin tunnin matkan kumpuilevissa, välillä jyrkkärinteisissäkin maastoissa, kun tavoitimme heidät lepotaualta *Pangar Grm* kylässä. Paikallinen runoilija **Janez Hrovatič** oli kutsunut retkeläiset kesämökilleen nauttimaan eväistä, tarjoilusta ja runoesityksistä.

Pääjoukon jatkaessa matkaa Janez esitteli meille kylään pystytetyn Slovenian itsenäisyysmuistomerkkin ja kertoi siihen maalattujen pyhimyskuvien tarinan. Ennen taukoa meillä oli jo ollut mahdollisuus piipahtaa yli 700 vuotta vanhassa Pyhän Nikolauksen kyläkappelissa sekä nauttia **Kozelj**in pariskunnan viinitarhassa paikallisesta vieraanvaraisuudesta.

Me jatkoimme Marjanan kyydissä kohti Gorjanci vuoren huippuja metsien läpi. Korkealta näkee kauas. Näimme pyöräily- ja vaellusreittejä, joiden väli-

matkat on ilmoitettu arvioituna matka-aikana. Reittien varrella on tarjolla ruokapaikkoja ja löytyy sieltä ikuisen nuoruuden lähdekin, jonka vesi jäi tällä kertaa kuitenkin testaamatta - ehtinee seuraavalla kerralla. Lounaspaikkamme Pyhän Nikolauksen kirkon vieressä tarjosi mahtavia näköaloja 964 metrin korkeudessa. Opastaulut kertoivat, että toisen maailmansodan taistelijatkivat olivat löytäneet paikan.

Vuoren korkeimmalla huipulla *Trdinov Vrh*:ssa Kroatian ja Slovenian rajalla 1178 m korkeudessa on TV-torni ja kaksi kappelia, toinen Slovenian, toinen Kroatian puolella, väliä vain kymmenisen metriä, rajaa ei ole merkitty. Sanoetaan, että sopivalla säällä täältä näkee Slovenian korkeimmalle vuorelle *Triglav*:lle (lähes 3000 m korkea) maan pohjoisosaan. Sen kansallispuistoon pääsimme seuraavana viikonloppuna.

Korvat lukkiutuneina laskeuduimme alas *Krka* joen laaksoon ja päädyimme *Otočec*in linnasaarelle, upealle juhlapaikalle, tosin liian kallis meikäläiselle tyhjätaskulle. Ennen majapaikkaan paluuta Marjana kuljetti meidät kotiin *Blatnik*in kylään, josta avautuivat upeat maisemat Gorjancille. Tarjoilut maan tavan mukaan olivat jälleen runsaat. Tässä oli vain yksi päivä. Päivän osuuteen sisältyi luontoa, historiaa, kulttuuria, hiukan fyysistä räsytystä sekä tutustumista paikalliseen elämään ja ihmisiin. Todella hyviä syitä lähteä retkeilemään Sloveniaan!

Lisää kokemuksia osoitteesta <http://kuuret55.nettisivu.org/kuuret-liikkuvuus/>

Teksti ja kuvat:
Seppo Tahvanainen,
Kuusankosken Retkeilijät

Otočecin linna Kraka-joen keskellä.

■ **Espoon Retkeilijät (ER)**
Iltamelonnat jatkuvat niin kauan kuin ilmoja riittää! Soita Pertille 0400 475254
12. - 19.9. Loistava Retkiviikko Pallaksella Varkhanmukassa. Kämpissä vielä tilaa. Läh. armi.salenius@gmail.com puh. 040 5098259.
2.10. - 16.11. Nepal-vaellus Lover Dolpossa. Lisätietoja Juha Saarinen, jpt@kolumbus.fi
3.- 4.10. la-su Perinteinen syyspatikka nyt 1-tai 2-päiväisenä Nuuksiossa. Veikkola-Haltia-Stenbacka. Kts. sivu 1. Lisät. Armi/Hilkka.
31.10. - 1.11. la-su Hiisivalkeat Stenbackassa. Ympäristö- ja puutalkoot, iso kokko,sauna, sopat. Koko perheellekkin puuhaa. Hiisijuhla illalla. Toisena päivänä opastettu vaellus suppimetsiin. Järj.ER/Nuuka. Läh.Hilkka
12.12. la alk.klo 12 Joulujuhla Stenbackassa. Ensin tonttukävely ja kuusen haku. Läh. Hilkka.
26.12. Tapanin taaperrus klo 11 Metsäpirtiltä kansallispuistoon. Läh. Hilkka.
Seuran retki- ja ajanvietto-tukikohta Stenbacka. Vuokrat: 10,-/vrk jäsen, ulkop. 15,- lapset alle 16v 0/2,- Hilkalla vuokrapäiväri ja avain.
Seuran yhteyshenkilöt: pj. Juha Saarinen jpt@kolumbus.fi, p. 050 5430 067, tiedottaja hilkka.laitinen@gmail.com p. 0440 500 354.
Nettisivut www.trekkari.fi
Muistakaapa maksaa jäsenmaksu, kiitos.

■ **Helsingin Työväen Retkeilijät (HTR)**
/Helsingin Luonnonystävät
Lähde katsomaan Raattaman Rihmakuruun ruskaa, patikoimaan ym. viikot 38 – 39.
10.9. Hugo L Mäkinen –muistokävely. Kokoonnutuminen Roihuvuoren kirkon kohdalla, Tulisuoentie 2 klo 17, kävelemme merimaisemissa Vuosaareen Rastilan metroasemalle.
1.10. tutustumme Luonnon-

tieteen museoon klo 17-19, Pohjois-Rautatienkatu. Vapaa pääsy.
12.10. Vanhojen valokuvien tunnistusta Työväenliikkeen-kirjastossa klo 12 alkaen, Sörnäisten rantatie 25 A, 00500 Helsinki.
12.11.2015 Sääntömääräinen syyskokous toimistolla klo 17. Kahvitarjoilu! Tervetuloa! Sturenkatu 27 A, 4 krs.
14.12. vietämme joulusta juhlaa videoiden ja valokuvien muistoissa, Työväenliikkeen kirjastossa klo 16 alkaen.
Tiedustelut/ilmoittautumiset: Matti Huttunen, 0408324302 mk.huttunen@pp.inet.fi, Eila Oranen 0407344913 oranen.eila@gmail.com

■ **Hämeenlinnan Retkeilijät (HäRet)**
Tiedustelut: Hannu Joensuu, 050 526 9814.

■ **Jyväskylän Kunto- ja Luontoliikkujat (JyKuLuLi)**
Tiedustelut: Leena Yksjärvi puh. 040 769 6198 tai Hannu Tuovinen puh. 040 7066071.

■ **Järvenpään Retkeilijät (JäRet)**
7.10. klo 18 Tammirannan keskiviikko. Pidämme syys-talkoot ja nostamme laiturin. Muistelemme syysvaellusta. Tarjolla iltapalaa.
25.10. klo 15 Sääntömääräinen syyskokous Tammirannassa. Ennen kokousta alkaen klo 12 ulkoilemme yhdessä. Ei ilmoittautumista.
11.12. pikkujouluteatteri ”Hiirenlouku” Järvenpään teatterissa. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: Hannele Pöllä, puh. 040 504 8296.
Kotisivut www.jarvenpaanretkeilijat.com

■ **Kangasalan Retkeilijät (KangRet)**
19.9. Kesäkauden päättäjaiset sekä seuran 25-vuotisjuhla Torpalla alkaen klo 12.00.
18.11. Syyskokous. Paikka ilm. myöh.
29.11. Perinteinen Pikkujoulu Torpalla alkaen klo 12 Seuraa Kangasalan Sanomien Seurat toimii -palstaa.
Tiedustelut: Risto Mäntylä puh. 040 828 9146 tai mantylaris-to@gmail.com

■ **Karjalan Retkeilijät (KR)**
Herajärven kierros 3.-4.10. Päiväselvään voi myös tulla mukaan. Lisätietoja seuran nettisivuilta. Ilmoittautumiset Ilmalle p. 050 543 1954 tai ilmo.nousiainen@elisanet.fi 21.9. mennessä.
Syyskokous 21.11. klo 14 Ho-pealahdessa Kokouksen jälkeen vietämme perinteisen tapaan pikkujoulua. Lisää tietoa seuraavassa jäsenkirjeessä.

■ **Kuopion Retkeilijät (KuRet)**
18.-20.9. Puolukkaretki TRL:n Ukonjoen kämpälle Lieksaan. Varattu 14 petipaikkaa, seura maksaa majoituksen. Ilmoittaudu Liisalle, 040 7516 143 viimeistään 15.9. Mennään kippakyydein.
26.9. la Perinteinen kalailta Koivulassa klo 13 alkaen, syödään kalaa ja kerrotaan kalajuttuja, seura tarjoaa. Illan pimeessä voidaan katsella retkikuvia, ota omat kuvasi ja laitteesi mukaan. Ilmoittaudu Pertille 24.9. menn. 0400 867 8638.
Seuraavana aamuna Mikko vie meidät sieniretkelle Pie-neen Neulamäkeen. Kokoonnutaan klo 10 Prismän jätekatoksen luona.
18.11. su patikoidaan Neulamäen suuntaan, Vuorilammen maisemiin. Lähtö klo 10 Prismän jätekatoksen luota, ilm. Liisalle 040 7516 143.
15.11. su Syyskokous klo 15.00 Suokadun toimintakeskuksessa. Tule suunnittelemaan ensi vuoden toimintaa. Ilm. Liisalle.
29.11. Pikkujoulua vietetään tunnelmallisessa Tätilässä, Inkinlänmäellä adventtisunnuntaina klo 15. Joulupuuroa ja -ohjelmaa tarjolla. Ilm. Liisalle 26.11. mennessä.

■ **Kuusankosken Retkeilijät (KuuRet)**
3.10. Syyspatikka klo 18 Voikkaan Mattilan kentältä.
15.10. Tuikkukävely klo 19 Kymin ammattikoulu. Syyskokous marraskuussa Vko 49 Pikkujoulut Hiihtoviikko 8.-16.4.2016 ”nostalgiamatka” Raattamaan Laaksontaloille. Hinta 400 €, tiedustelut ja ilmoitt. Taunolle, p. 0400 654 821.

Seuraa KVL Sanomat ja Pk sekä nettisivut.

■ **Länsi-Karjalan Retkeilijät (L-K R)**
Ruskaretki Kuusamoon 18.-21.9. Pienelle Karhunkierrokselle. Lähtijät on tiedossa ja valmistelut tehty. **Suppilovahverotki** lokakuun alussa. Kokoonnutuminen Oksalaan, päivä tarkentuu myöhemmin. **Karpaloretki** Viurusuolle myöhäissyksyllä, ajankohta ilm. myöhemmin.
Syyskokous 20.11.2015. Paikka päätetään myöh.
Pikkujoulu 20.11. syyskokouksen yhteydessä
Tiedustelut: heikki.haapea@pp.inet.fi, puh. 0400 210 011.

■ **Retkeilyseura Vipeltäjät**
Tiedustelut: Eki 0500 971608 tai Leena 040 8398668

■ **Riihimäen Retkeilijät (RiRet)**
Ke 16.9. kesäkauden päättäjaiset/syyskauden avajaiset Heiskan majalla alkaen klo 17.
Heiskan majalla jatkuvat tiistaitapaamiset lokakuun ensimmäisestä tiistaista klo 9-11. Sunnuntaihiittäjien suksien voiteluopastus, ilmoitellaan paikallislehdistä.
La 7.11. Isänpäiväretki Luutasuolle, lähtö klo 9 kimppekyydeillä
Syyskokous su 22.11. klo 15 Heiskan majalla Pikkujoulu, paikka ja aika avoin, seuraa paikallislehtiä
Tiedustelut: Anneli, puh. 040 761 0415 tai Raija, 040 725 4898.

■ **Rovaniemen Retkeilijät (RoiRet)**
17.-20.9. Ruskavaellus. Päiväretkiä Kuusamon Karhunkierroksen ja Rukan alueella, Jaana vastuuhenkilönä.
Marjaretket tilanteen mukaan
22.9. Johtokunnan kokous klo 18
25.10. Wir waren Freunde - Olimme ystäviä, Arktikumissa näyttelyyn tutustuminen Suvin johdolla klo 13.
Kaamospatikka
Syyskokous marraskuussa Joulukuussa kuusenhakuretki ja pikkujoulu
Tiedustelut: Hannu Puhalaisten, puh. 040 588 1439, sähköposti rovaniemenretkeilijat@gmail.com

köposti rovaniemenretkeilijat@gmail.com

■ **Salpausselän Samoojat (SaSa)**
19.-20.9. Repoveden kansallispuisto odottaa meitä retkeilemään sinne. Ilmoittautuminen Markku Pohjolalle toveri.markku@gmail.com tai 0400 810927.
27.9. osallistumme TSL:n järjestämälle Retkeilykursseille Kahvisaressa Marraskuussa on sitten pikkujoulujen vuoro, aika ja paikka ilmoitetaan erikseen
Nettisivut: www.salpausselansaamoojat.com

■ **Savonlinnan Työväen Retkeilijät (STR)**
Tiedustelut: Erkki Muukkonen, 044 361 7953, Raili Muukkonen, 050 581 6320.

■ **Tapiolan Maa- ja Meriretkelijät (TMMR)**
La 12.9. Kylämaiseman historia -retki. Villa Elfvik, Elfvikintie 4. Opastus klo 13.-15.
La 19.9. Repoveden kansallispuisto Kouvolassa. Puolen päivän vaellus. Omalla autolla tai kimppekyydillä Leppävaaran Läkkitorilta klo 9.00. Evästä mukaan.
Su 11.10. vuosikokous klo 15.00 Ellen Granholmin luona, Tilkantorin 3 B, Helsinki (Raitiovaunu 10).
Japanilaisen kulttuurin viikko Helsingissä 21.-26.10. Osallistumme la/su 24/25.10. Tarkempi ohjelma ilmestyy syyskuussa.
Su 1.11. Herttoniemen kartano, Linnanrakentajan tie 12, Helsinki Kokoonnutuminen Herttoniemen metroasemalla klo 12. Kartano ja museo avoina klo 12-14. Pääsymaksu 5 €. **Su 15.11. Halosenniemi** Tuusulan rantatiellä klo 17.00 Symposium. Heikki Lundin näytelmä Jean Sibeliuksen, Pekka Halosen ja Akseli Gallen-Kallelan kohtaamisesta. Kaikkien näiden taiteilijoiden syntymästä on tänä vuonna kulu-nut 150 vuotta. Liput kului-neen 30 €. Joulukuussa: Joulumarkkinat ja

Seuraava Retkeilijä ilmestyy 8.12.2015. Aineistot kuukautta aikaisemmin. Kiitos.

teatteri Tallinnassa. Joulun juhlahetki.
Lisätietoja Kerttutilta kerttuli.karonen@gmail.com, puh. 050 565 8883 tai Tuulalta tuula.touru@gmail.com, p. 040 502 9399. Ohjelmista lisätietoja myös blogisivullamme <http://tapiolanmmr.blogspot.fi>. Kerromme lisätietoja sähköpostissasi.

■ **Turun seudun Retkeilijät (TSR)**
Tiedustelut: Klaus Vuorinen, puh. 050 340 3394.

■ **Vihdin Retkeilijät (ViRet)**
27.9. su Vihdin Retkeilijät esittäytyy Ty Elon 110-v-juhlassa pihatapahtumalla. Tapah-tuman järjestelyistä tulee lisäin-foa jäsenille s-postilla lähempänä tapahtumaa.
Kaupunkiretki yleiseen saunaan toteutetaan syyskauden aikana; lisätietoja s-postilla.
3.- 4.10. TRL:n syyspatikalla tutustutaan uusiin vaellusreiteihin Nuuksion kansallispuistossa. Ks. s. 1.
22.10. to Jäsenilta Rientolassa klo 18. Syyskokous lähenee ja on aika miettiä tulevaa toiminta-vuodelle 2016. Retkeilypäivät Varkhanmukassa on syytä huomioida, ja tietenkin yhteiset kummiseuraretket, mm. Länsi-Karjalan retkeilijöiden vieraaksi Outokumpuun. Mitä muuta? Siitä jutellaan sitten.
31.10.-1.11. ER Hiisivalkeat Stenarissa. Ks. ER:n toimintakalenteri.
19.11. to ViRetin syyskokous Rientolassa klo 18. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Joh-tokunnan kokous samassa paikassa klo 17.30. Kaikki jäsenet tervetuloa syyskokoukseen!
3.12. to Perinteinen pikkujoulu näyttäriperiaatteella Rientolan saunakammarissa klo 18. Tonttuillaan, herkutellaan ja muistellaan vuoden mukavia retkiä.

■ **Nuukson kansallispuistoyhdistys NUUKA ry**
3. - 4.10. Vaellus Veikkola-Haltia-Stenbacka. Kts. ilm. sivulla 1.
31.10. -1.11. Hiisivalkeat Stenbackassa. Kts. s.3.
12.12. Joulujuhla yhdessä ER:n kanssa Stenbackassa. Läh. hilkka.laitinen@gmail.com puh. 0440 500354

Salpausselän Samoojen keväinen suunnistuskurssi

Meitä oli toistakymmentä suunnistuksesta kiinnostunutta Tikan Tarmen vetämällä suunnistuksen teoriatunneilla. Opettelimme kompassin käyttöä ja karttojen lukua.

Seuraavana oli teoriaopetuksen testaamista käytännössä. Tarmo teki meille alkajille sopivat rastit erilaisiin maastoihin useamman kerran, jossa me sitten porukalla testasimme suunnistuksen taitojamme. Se oli mukavaa yhdessä oloa ja vaihtelua luonossa, kun joutui samalla tarkkailemaan mihin on menossa ja löytyykö rastit. Se oli yllättävänkin vaativaa ja välillä tosi raskastakin maastosta riippuen.

Seuraava askel olikin sitten jo suunnistusseurojen iltarasteille meno. Tarmo oli hyvänä tukijana matkassa mukana ja antoi vinkkejä jos olimme menossa ihan päin männikköä. Sää vaihtelivat laidasta laitaan.

Teimme hienon muutaman tunnin suunnistusretken Nastolan erämaa-alueelle. Eväät oli mukana ja suunnistuksen jälkeen nautimme niistä solisevan puron äärellä. Totesin itsekin, että suunnistaminen on mukavaa ja erilailla kuormittavaa kuin pelkkä kävely.

Iltarasteilla tavataan!

Hannele Vuorio

Sateisesta kesästä huolimatta Salpausselän Samoojat kävivät pari kertaa peräkonttikirppiksellä kauppaamassa nurkkiin kertyneitä tavaroita. Arvo Korkkinen ja Tarmo Tikka olivat välillä itse peräkontissa sadetta paossa. Sää kirkastui ja kauppaakin tehtiin. Näitä muisteli Tikan Hilkka.

Yrttiryhmä kutsui aurinkoa

ER:n yrttikurssi alkoi toukokuun lopulla tihkusateisissa merkeissä. Laiturijoogaajat saivat hyvää happea. Kuitenkin oli tarkoitus kerätä yrtit kuivina ja hoputettiin ”yläkerran väkeä” pitämään kiirettä toimisissa. Viesti meni perille, tottakai näin nopean tiedottamisen aikana! Pilvet väistyivät.

Stenbackan pihapiirissä saimme kuusenkerkät teetä varten ja siten rapsakat vuohenputkilehdet ja nokkoset kerättyä koppaan ja yrttihihta-ainekset turvesaunaan. Yrttipäiväillisle tilasimme iltaurin-gon säteet, nekin ilmestyivät!

Sitä saa mitä tilaa, mutta konstit pitää tietää.

Hilkka Laitinen

Nastolan erämaassa Helena, Markku ja Tarmo.

TRL-Perheleiri 15.- 16.8.15

Rövaren-saarella rullasi

Kyllä taas jännitettiin. Mitä? No sitä, että mahdutaanko uuteen laivaan, kun se ei ollutkaan se valkoinen Aurora, vaan Norrsö-kakkonen. Ja jännitettiin, että tuleeko myrsky ja sade? Eikös mitä, kajakkinen kirkkaankeltainen "Tasmanian kauhu" mahtui katolle ja koko røykkillinen ruokaa ja leirivarusteita. Aurinko leikki laineilla ja meri oli yhtä sininen kuin taivas.

Rövaren-saari on ollut aikoinaan salakuljettajien piilopaikka, nyt siellä jyrkeiden kallioiden ja petäjien suojiin nousivat teltat ja alkoi leirielämä. Kattilat höyryivät ja johan olikin nälkä.

Ryhmä Mikkela, Petri, Jasmin, Daisy ja Henri panivat luontoon päihinöitä purtavaksi (siis visaisia kysymyksiä aarrepolulle). Sinne sitten riensivät kaikki, koska aarteen oli pakko löytyä! Kysymykset liittyivät kivikuntaan, kasvikuntaan ja eläinkuntaan ja iskivät myös räppisuoneen Jasulla, Ernolla ja Taavilla:

"Hei, nyt perheleirillä ollaan hyvin meillä silloin rullaa kun syödään tikkupullaa"

Rullattin kiipeillen, saunoen, uiden, laulellen, meloen, mikä jäi pois?

Unohdettiin ottaa kompassit esiin ja katsoa missä on pohjoinen!

Mutta länteen laski aurinko kuin oranssiappelsiini, jonka laskua seurattiin korkealta rantakalliolta hämärään saakka. Ja sitten se taas pomppasi ylös idästä ja tuli aamu. Päivällä aurinko helotti etelästä. Melottiin ja laulettiin inkareitten kanoottilaulu ja tallennettiin yhdessä muistot hehkuvaksi piirroksiksi. Terveiset kaikille ihanille leiriläisille!

t. Hilkka

Aarre on löytynyt! Pojat Taavi, Jasu ja Erno aarrepolulla. Kuva: Pertti Mikkela

Leirielämää piirrettiin paperille innokkaasti. Syntyi värikäs piirros Stenbackan seinälle toisen leiripiirroksen viereen vuodelta 2010. Kuvassa Mikael, Mikaelin isä Joni, Erno sekä Daisy. Kuva: Hilkka Laitinen

Hannelen ja Jounin pohjoisen reissu lapsenlapsien kanssa

Lähdimme heinäkuun lopussa innokkaina Ukonjokea kohti, josta meillä oli varattu huone Ukonjoen kämpästä.

Ilma oli sateinen, kun saavuimme perille. Se ei kuitenkaan Jimiä ja Jasperia haitannut vaan heti virvelit ja onget esille ja joelle kalastamaan. Tulihan sieltä heti tummia ahvenia. Riemu oli suuri, kun niitä sieltä joesta sai ylös.

Paikalla oli myös muitakin retkeilijöitä, jotka ystävällisesti neuvoivat meitä untuvikkoja ympäristöön, missä sauna ja kaivo. No, saunahan tietyksi oli lämpenemässä ja oli hyvät pehmoiset lölyt meitäkin odottamassa. Joessa oli hyvä käydä vilvoittelemassa.

Olimme siellä pari yötä ja saimme ukkoskuurojakin kokea. Pitkäjärvi oli mahdava kokemus luontoineen. Mustikoita oli metsässä runsaasti ja taas tuli kalaa, haukia.

Lähdimme pohjoista kohti ja menimme Konttaisen Saunatupaan yhdeksi yöksi, Rukan lähelle. Sielläkin satoi, mutta taas oli virvelit esillä kaloja varten.

Matka jatkui Varkhamukkaa kohti. Matkalla ryöpsähteli välillä sadekuuroja.

Jännittyneenä odotimme Varkhamukkaan viittaa. Tulihan se sieltä ja ajoimme mukavalle mökkialueelle. Vuokraamme Liiterikin löytyi. Pienihän se Liiteri vähän oli neljälle ja kaikille retkekamppeille. Siitä ei tullut ongelmaa, koska olimme suurimman osan ajasta luonnossa.

Pojat olivat innoissaan, kun lähdimme kiipeämään tunturiin. Kävimme muutamana päivänä vaeltamassa, Nammalakurukin tuli tutuksi. Ounas-, Vuontis- ja Kakkälajoki tuli virvelöityä ja saalista saatiin. Rantasauna ja raikas Telaajan vesi tuli koettua.

Kävimme Kilpisjärvellä ja Norjan puolella katsomassa miltä siellä näyttää. Näimme maakotkan ja pari kertaa valaitakin. Turskat kävivät nyppimässä virvelien kuvia, mutta niitä ei saatu ylös merestä. Viimeisenä yönä jokin eläin kävi meille viheltämässä, kun kävimme ulkona aamuhämärissä. Liekö se oli karhu, ehkäpä.

Puolentoista viikon päästä oli aika palata etelään kotikonnuille. Sade silloin tällöin ei haitannut patkakaan reissuamme.

Jimi ja Jasper olivat tyytyväisiä matkan aikana näkemästään ja kokemastaan. Myös me isovanhemmat oltiin tyytyväisiä onnistuneesta matkasta ja ystävällisistä retkeilijöistä, joita matkallamme tapasimme TRL:n alueilla.

Hannele Vuorio, SalSa

Pojat vetelivät tummia ahvenia Ukonjoesta. Kuvat Jouni Vuorio.

Kirjoittaja sekä pojat Jasper ja Jimi Pallaksella.

"Tasmanian kauhu" - kajakki kiittää ulapalla. Kuva: Hilkka.

Retkeilijän gourmettia

Jalostettu perheleirikeitto

Se syntyi sattumalta. Muutama vuosi sitten perheleirin ekan päivänä syötiin kunnon jauhelihakastike + simpukapastaa. Kastiketta jäi reilusti jäljelle.

Päivittelin sitä porukalle. Joku sanoi, pannaan se huomenna purkkihernekeitton joukkoon. Niin tehtiin.

Sitä porukka söi massutellen "kyllä on hyvää keittoa, onks tää Jalostajan?"

Joo, kyllä se oli jalostajan, me jalostimme sen mainioksi perheleirikeitoksi.

Sitä saa vain perheleirillä, mutta suositamme sitä kotikokeillekin. Maistuu varmaan sullekin.

t. Leirikokit

Soppa syntyy. Kuva: HL

Pykeijässä Lintuvuorelle Ranvikenin menossa, ylhäältä alas: Tuula Lind, Irma Peiponen, Aune Kurki, Tenho Halonen ja Tuomas Kettunen. Kuva: Armi Salenius

Tunturiteatteria Lemmenjoella ja kalastusta Pykeijässä 21.– 30.8.

Kolmekymmentäyksi retkeilevää matkustajaa ja kaksi retkeilevää autonkuljettajaa matkasivat Suomen halki Riihimäeltä Helsingin ja Kuopion kautta Työväen Retkeilyliiton majoille Varkhanmukaan. Meitä oli Riihimäen Retkeilijöistä, Helsingin Työväen Retkeilijöistä, Vihdin Retkeilijöistä, Espoon Retkeilijöistä, Salpausselän Samoojista, Karjalan Retkeilijöistä, Kuopion Retkeilijöistä, ja muutama seuroihin kuulumaton.

Osa retkeläisistä majoittui Vuontispiirtillä. Liiton vene löytyi Vuontisjärven rannasta, ja kämppäavaimella veneen lukko aukesi – kalastajien saalista nautittiin joukolla sunnuntai-illan nu-

tiolla Kotkansiipi-laavulla. Kaunis, aurinkoinen ja lämmin päivä heli myös tunturissa liikkuneita.

Sauna ja pulahdus Telajokeen – ensimmäistä kertaa tuota herkkua nautineet eivät unohda upeata kokemusta.

Maanantaina asetuimme taas kyytiä, muonatäydennystä hankittiin Enontekiön Hettasta.

Matka jatkui kohta jo Norjan puolella ja maisema muuttui. Kautokeino, Kaarasjoki, Nuorgam – siinä pysähdyspaikkojamme. Tässä retken alkua, lisää seuraavassa Retkeilijä-lehdessä.

Armi Salenius, matkanjohtaja

Retkeilijä

Työväen Retkeilyliitto ry:n järjestölehti.

Päätoimittaja Hilkka Laitinen.
Toimitus: Sturenkatu 27, 4. krs,
00510 Helsinki. Puh. 045 1369744.
tyovaenretkeilyliitto@gmail.comISSN 0783-165X
Painopaikka: Keski-Uusimaa Oy, Tuusula